

Александр Меркулов тиширүүланы алгышлайды.

Назмуга, жырла, гюлле да – сизге

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Ала аналагга агап кил жарык жырга штирдигенде. Ахырында уа, кыоларындагы аруу шарлауны, запга тоюшоп, кыонакылага юешенди.

Санагга КМР-ни эм КМР-ни сыйлы артисти Гасаланы Алим чыкканда уа, зал квас таушдан толган эди. Алим байрамга чакырылган таланы «Марьям» деген жыры бла алгышлаганды. Андан сора уа залда орналган экранлада Улуу Ата журт урушу суратлаган кадрла кйргозтолгенди.

«Кызыланы тепсеюн» жыйылганла асыры жаратхандан, артистлени артка кыйтарыларын сойгендерин тохтамаган кыралса бла билдиргенди. Ала да, ол тилкени топуру жайында аяк боккечиди.

ТАПКАСХАНАЛЫ Аминат.
Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Улуу кыуанч келтирсин

Багьалы тиширүүл! «Едина Россия» партияны Кыабарты-Малкырадагы регион б6-домоню атындан 8-чи Мартны жарык байрамны бла сизни жокрекен алгышлаймы.

Р. ЖАНИМОВ.
«Едина Россия» КМР-де б6-домоню Политсоветини секретары.

Жашауу тугуругусуз

Багьалы тиширүүл! Сизни, тиширүүланы, жаз бапы байрам - 8-чи Март бла алгышлайды!

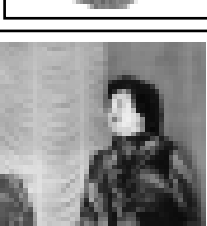
З. ШИХАЛДИБЕВА,
КПРФ-ни Кыабарты-Малкырсекретару биринчи рескомуну

Ышаруу бетлеригизни жарытсын

Багьалы аммалдарыбыз, аналар-биз, эгечерибиз, юйдгечерибиз, кызыларибиз! Сизни 8-чи Мартны киноу бла алгышлайды, тиширу насыйтыбиз тутусун, сауукдукла болугуз, жарык конергизиз кеп болсуна. Ышаруу сизни бетлеригизден кетмесин.

ШАУАЛАНЫ Илмас,
КМР-ни Парламентини депутатты.

Багьалы аммалдарыбыз, аналар-биз, эгечерибиз, юйдгечерибиз, кызыларибиз! Сизни 8-чи Мартны киноу бла алгышлайды, тиширу насыйтыбиз тутусун, сауукдукла болугуз, жарык конергизиз кеп болсуна. Ышаруу сизни бетлеригизден кетмесин.

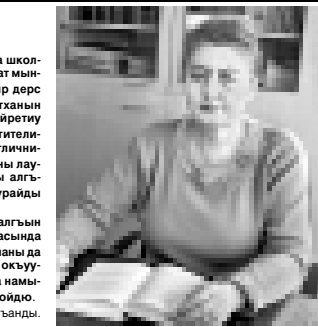
ШАУАЛАНЫ Илмас,
КМР-ни Парламентини депутатты.

Багьалы аммалдарыбыз, аналар-биз, эгечерибиз, юйдгечерибиз, кызыларибиз! Сизни 8-чи Мартны киноу бла алгышлайды, тиширу насыйтыбиз тутусун, сауукдукла болугуз, жарык конергизиз кеп болсуна. Ышаруу сизни бетлеригизден кетмесин.

Намысы уалуду

Кенжедеги 20-чы номерли орта школа да сынаулу устас Асанланы Алимат мында 40 жылны ичинде кылайы бир дери бергенин, неча сабийни окутханын киши санамаганды. Ол окуу-юйретмеси иш жаны бла директорну заместителгиди. Халкыга билим берюну отличнигиди. Н.К. Крупская аты сауганы лауреатыды. Сорос аты премианы алганды, ол программага керу кыраиды ишини.

Алимат Мухометова школа алгын кыраланы билим берюу системинде ийгиликени сактап, жангылыгына да индириу жайды. Устазланы, окуучуланы, ата-аналаны араарында намысы бийкиди, даражасы бек жорюйду. Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Хар затны тергерге, кишини да унутмазга

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Ызы бла доклады эсгермелени тийишли халга келтириу жаны бла иш кылай бардырылганыны юксюк деп айтханды, аладан эмислен ремонт этер амал болмаганы себелли жангыдан ишлеп орнатырга кереклигини да белгилегенди. Эгер тыпелге бою жазган бла чекленип кылай, тынтпы ремонт этерлерин, аны бла бирге алагга элтен жолланы да тап халга келтирилери излегенди Арсен Баширович.

Ол ишлени тамамлауга 31,7 миллион сом ача б6-ногонди, озган жылда жашуу журтла бла жалчыланганды.

Ол ишлени тамамлауга 31,7 миллион сом ача б6-ногонди, озган жылда жашуу журтла бла жалчыланганды. Ол ишлени тамамлауга 31,7 миллион сом ача б6-ногонди, озган жылда жашуу журтла бла жалчыланганды.

оноу этгенди. 6-7-чи майда республиканы жашаган хар ветеранга КМР-ни Президентини алгышлуу кырганы бла бирге да беш мин сом берилди. Алай бла бизни ветеранларыбыз сауга-уноулар минг сом алыктыды.

Байрамны белгилеуно чеклеринде Улуу Хорламны келтиргенин саулуктастырууна кылай эс бурлууганы юксюкден КМР-ни саулук сактау министри Вадим Бицуев айтханды. Республиканы аскер комиссары Евгений Харламов парвараны айтханды. КМР-де жашуу журтла бла жалчыланганды.

ОСМАНЛАНЫ Аишат.

Уста специалистле - айныуу магьаналы себеби

Нальчикде 4-чу мартдан 7-чисине дери «Россеини модернизациясы: кыралны Юч жанындан кбз кырам» деген тематика битеуроссий форуму барды. Аны кыралны халкы молкюно оюнуучулары хазырлау жаны бла РФ-ни Президентини программасын окуу б6-домоню Координация совети кыралдан, «Синдикат» киносок койде 11 субъекттен бу программаны чеклеринде билимлерин б6-дорюн жаш куулукчула жыйылганды.

ханданд кйпте тыш кыралны тилени билмелгенлери ачыклагандан сора башланганды. Дагында гиче эм орталык бизнес бла юрешкендени билмелерин б6-дорюу жаны бла курсла да бардыла. Бюгонлюкде анда 700 жаш предприниматель билмелерин б6-дорюгенди.

Форуму кыуанчы халда ачылыуна КМР-ни Президентини битеуроссий Председатини биринчи орунбасары Мурат Тхагалыев кыатышканды. Аны алгыш с6-зюно алында уа Санкт-Петербургда «Путеводитель» программаны журналисттери Кыабарты-Малкырачы айтат жерлерини, туризмин айнытуу амаларын, табиगत энциклопедияни юксюкден алган фильмин кйргозтгенди.

Владимир Крамаров, аны орунбасары Олег Шарунки эми КМР-ни Саулук сактау министрствосуну б6-домоню таматасы Анур Канкулов сынам халда бардырылган программаны биринчи б6-зюналдыла.

Министр арт заманда кыралны экономикасы айныгыны бла бирге предприниматла сынаулу специалистле жетишмегени ачыклаганын чертгенди. Бу программала уа ол кемчиликни кетериге себеллик этерикчиде, дегенди.

Загда жыйылганы ача бюсюрөгелери кыралса бла билдиргенди Мурат Тулеуич КМР-ни Президентини бла Правительствосту атыларын республиканы кыонаклары алгышлаганды. Ол, президент программа кыралны регионларын жаш адамды бир-бирлери бла таныштырга болушканды тышында да, алагга экономика жаны бла байлалмыкыла кырагга да себеллик этгенин белгилегенди эм форуму терети болуруна ышанганын айтханды.

КМР-ни экономикасы айнытуу эм сауты-алуу министри Мусулманы Алий РФ-ни Президентини программасы Кыабарты-Малкырада кылай толтурулганы юксюкден кысыа билдиргенди. Андан тышында КМР-ни Президентини эчки программасында жашуу бардырылганын эсгергенди. Республиканы экономикасын на специалистле хазырлау жаны бла программаны чеклеринде тыш кыралны бизнес школлада окутуган специалистлеге ача республиканы б6-дорюктен билинди. Жол халкыга аш-сууга республика тйегенден тышында, 500 евро стипендия да берилди. Бюгонлюкде 25 адам, билимлерин б6-дорюп, республикага кыайла халкына, энта да 40 адам Англияда т6-т6чюно керу жаш юксюкчелени алышканды, Францияда окуучулар андан ары бардыранды.

Бюгонлюкде РФ-ни Президентини программасына керу, окутуу РФ россияны кура кыралганды. Андан бири бизнесин халкыла аралы бийик шоплу - МИРБИС-ди. Форумга вузу ректоруну орунбасары Валерий Залко да кыатышканды. Ол бизнесе окутууну айнытуу амаларыны юксюкден доклад этгенди.

Ызы бла Мурат Тхагалыев бынын Санкт-Петербургу кыралн университетинде «Саулук сактаула менеджмент» деген программга керу окутуган теген жаш специалистле дипломдары берилди. Нальчикде 1-чи номерли шакар болончыны баш враччы орунбасары Хубайланы Марат, Прохладный шакар болончыны баш враччы

Программаны чеклеринде республикада инглиз тилге окутуу да кыралганды. Бу иш анга кыатыш

«Кабардино-Балкарская ипотечная корпорация» ОАО береди. Кредит алыр ючюн, адам ай сабын тейлеуи эткенде, кредитте кылайы бир ача берилген иш эм кылайы бир заманын ичинде тейлеуи болушарга кереклиги бла кыаты байламдыла. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды.

Жыллагга байсунмагьан жырчы

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Джабраил Хаупа да, аны жырылан сахнадан айтханы ючюн ырызлыгын билдиргенди. КМР-ни кырал филармониясынын симфония оркестрини баш дирижор эм художестволу башчысы Борис Темирканов: «Саратовну консерваториясында окуганында, аруу, субай, факмилу Наталья бла ехтемленгенме, бюгон да ехтемленгенме сени» - дегенди.

Наталья Казболатованы чамга усталыгын башхала да айтхандыла. Ол кеси барган тыш кыралла да болган сейр, юкюлюю ишлени юксюкден да сиююн капарлаучу. Юбилей ичинде да ол аланын бир кыуанч эсгергенди.

Сондан оннга: Светлана Богатыжева, Куубайланы Людмила эм Наталья Гасташева.

1960 жыллада Наташаны иргесине арда атылары айтылган Куубайланы Людмила бла Светлана Богатыжева да окуганында. Ала, санагга чыгып, анча жылдан бери эгечена, жуукк болганынан айтып, бир бирлени багалыганларында, алагга инанымды амал жок эди.

«Ал жыллада Наталья бла базарга барсак, битеу аны танып: «Гасташева, Гасташева», - деп юксюне болуп кыала эдиле, мени уа киши танымаганды. Ол а: «Света, сен кыруда мени биргеме айлана тур, ол заманда битеу танырыкыдыла сени да», - дечю эди».

«Кабардино-Балкарская ипотечная корпорация» ОАО береди. Кредит алыр ючюн, адам ай сабын тейлеуи эткенде, кредитте кылайы бир ача берилген иш эм кылайы бир заманын ичинде тейлеуи болушарга кереклиги бла кыаты байламдыла. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды.

Ипотека кредит кылай алынады?

Хурметли Арсен Баширович! Биз жаш юйорубуз, кесибизни эчки юйюбю болса эди, деп бек термилебиз. Бек аз процентли ставка болушарга ипотека кредит алыр, кылай барырга болушубуз?

терлинде жашуу журтну битеу жерини 1 квадрат метрини орталык рынок багьасы эсге алынып тохташтырылды. Ала бла бирге субсидияла алычу койор бла бирге жашуу журтла бла жалчыланганды. Шендо кезини не лыготасы болмаган адамданы федералды бюджетни эсебинден жашуу журтла бла жалчылырга деген зат жокду законда.

«Бусгаатда КМР-де бек аз проценти ставкасы жашуу журтланы ишлеуге, сапты алырды ипотека кредитте берюну ассоциацияны жарашадырган федералды стандартлага тийишликчиде тохташтырылганды. Алай кредитлени алганыла тейлек ставкалары 6-чы шарт тохташтырылды.

Жашуу журтун хар квадрат метрини орталык рынок багьасын РФ-ни Регионланы айнытуу министрствосуну ача квартал сайын жанындан тохташтырылды. Шендо кезини не лыготасы болмаган адамданы федералды бюджетни эсебинден жашуу журтла бла жалчылырга деген зат жокду законда.

«Кабардино-Балкарская ипотечная корпорация» ОАО береди. Кредит алыр ючюн, адам ай сабын тейлеуи эткенде, кредитте кылайы бир ача берилген иш эм кылайы бир заманын ичинде тейлеуи болушарга кереклиги бла кыаты байламдыла. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды.

«Кабардино-Балкарская ипотечная корпорация» ОАО береди. Кредит алыр ючюн, адам ай сабын тейлеуи эткенде, кредитте кылайы бир ача берилген иш эм кылайы бир заманын ичинде тейлеуи болушарга кереклиги бла кыаты байламдыла. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды.

Сакьатлагга - субсидияла

Биз 2-оюлу фатарда жашайбыз. Юйордэ 3 сакьат адам бардыла. Жашуу журт жаны бла болулузуну кылай илгендирирге болушубуз?

Кбп тарифли с6-тчич кимге да файдалы тойюлдю

Электротехно кечеледе бла юксюкчю кыаратылгандары эчки-эчки халда тергик кйл тарифли с6-тчичлени КМР-де хайырланарга деген план бармыды?

«Россеи Федерациянда саньталаны социалды жетерик кылайы болганына федералды кырал 28-чи статьясына тийишликчиде кырал алай адамлага, уч6тха 2005 жылда 1-чи январьга дери алынганлагга, федералды бюджетни ырыксындан жашуу журт сапты алырга деп субсидияла береди.

«Кабардино-Балкарская ипотечная корпорация» ОАО береди. Кредит алыр ючюн, адам ай сабын тейлеуи эткенде, кредитте кылайы бир ача берилген иш эм кылайы бир заманын ичинде тейлеуи болушарга кереклиги бла кыаты байламдыла. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды.

«Кабардино-Балкарская ипотечная корпорация» ОАО береди. Кредит алыр ючюн, адам ай сабын тейлеуи эткенде, кредитте кылайы бир ача берилген иш эм кылайы бир заманын ичинде тейлеуи болушарга кереклиги бла кыаты байламдыла. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды. Ставкины 6-чы шарт тохташтырылды.

АХШЫЛАНЫ ЮСЛЕРИНДЕН

Эстафета ышангылы кьолладады

Кючмезланы келинлери Чаналаны Магометни кызы Зукура бла аны ишленген жеринде - республика клиника болончыны тералеп бөлүмөндө таныштык. «Пяти-этажка» деп кьоллада болончыны бу корпусуна. Зукура уа аны ючюнчю этажинады. Ары дери да эште турган ма аны юсонден он кырагьан, багып, аггы юслерине салган саусуздаан, танышпадан да алапат адамды, семирлик тишируу, таушулуу врачды, деп.

Ючюнчю врач да хазыр эди бу юйорде. Алай кьадаб буржумгаган эди анга адамлагы багзаргы. Зукура окууну бошай турган жыл койюсу аруу аны эгеченден айырады. Эгеченден бирини - Райаны - кызы Мариям Кышхатану болончысында гинекологду. Дагында бир врач - Магометни гиче кызы Ларисаны жашы Ислам Москвада медицина институту 1-чи курсундады.

Огары Малкьарда, битеу Черек районда, республикада окуна намыслы-сыйлары жюргөн төрт кырандашдан бирини - Хасанияда жашаган, жыл саны бла экинчилерни кызы болгондан да билдим Зукура. Барысы да дунидан кетгендиге, жаннетли болууна. Аталары Чаналаны Хусей иги жашла эсдорен эди. Дахат, Магомат, Абулла, Ахмат. Алар аны жаныг бир эгечени Зурият кыргызды. Огары Малкьардады, саусузенди.

Зурият да эки врач эсдоргенди. Фатима Нальчикде «Төрк болушукьун» стэндиясында ишлейди, Аминат у турган элиде сабий врачды. Бу насыпты аны таудугу Мадина да медицина сайланды. Ол а бу эки эгечени гитчеси - Асиятны кызыды.

Сээню Зукура бла башлап, бир жанына кетип кьалганым ючюн окуучуудан кечинлик тилеиме. Алай манга бир юйорден дейик. Чаналаны Хусейни жашларын да бла кызыларындан тууган да, аны жангыс врач жашы Абулланы жолун сайлап, алай бир адам медицинага кьулушк этгенлери бек жачууру кьорюнгенди. Врачланы династиясын алгандаан бек биринчи Зукура болгонды. Кьалгына да аны ызандан тауекл келетиде.

Дахат пенсияга кетчинчи, «Огары Малкьар» колхозу баш бухгалтер, Абулла уа эл болончыны баш врачы эдиде. Ахмат кь жылланы мында колхозу председатели, арта совхозу директор болуп турганды. Магомат юйорю бла Хасанияда жашаганды. Кьп жылланы ичинде «Кьаомалкьнасыбызда» складны, гаражны да таматасы болуп ишленгенди. Зарият, Кьужюкланы Мурахмет бла бирге ары юйор кьурал, жашла, кызыла эсдоргенди.

Зукура уа сойген ишине отуз эки жылын бергенди. Согиз жюргөн Нальчикде 1-чи номерли поликлиниканы тералеп бөлүмчюне таматалык этгенди. Шахар болончында инвазивданын бла урушка кьыташканын энци бөлүмчюндө врач болуп да иштенди. Шьендию ишине кьөгөнлери уа жыйрма эки жыл болады. Республикалы болончында тералеп бөлүм ачылган юсонден бери да мындады. Аны таматасы

Магометни эки кызы да врачладады - Зукура бла Лида. Лида Нальчикде 3-чю поликлиникада сабий бөлүмчю таматасыды.

Нек айтамыз баланы? Зукура Магометна бла сөлвеш келгенде: «Врачлыккы кыялы бла салыганса?» - деп сорганым.

ЮЙОР

Сабийлерине, туудукьларына да кьууана жашайдыла

Баланы Алий бла Жангоразланы Халимат, юйор кьуран, бирге жашаганы бийыл аптмыш жыл болады. Бу огурлу адамданы хасанияна да, жуукуьла-тенге да бек совидие. Төрт иш блп оч кьаз эсдоредиле, барысын да юйдөгени эткендиге. Алий бла Халимат сабийлери болончюке тынгылы ишдеде тохташыл, юй-журт болуп, халкь арасында кесерни жарашары жашайдыла. Мына бла апта уа, он би туудукьларына эм алпадан тууган бешинче кьууана, шукур этгеней тургандыла.

де да жаним жерге тошкен эдик - Сырдарыяга. Суу кьол эди анда. Халкь кырылып бара эди. Анда «кырындашым бла энци да блт ойле». Сора аням мени да эгечигими да алып, Кьыргызстанга кьчады. Ала балаларыны жашауларын саклап ючюн,

Тойгьа деп бир кьый, элп килограмми пиринч, жюз килограмми у берген эди. Иги адам эди. Юч юк болган эди. Токбуу. Халкь, тел-сел, ойле жюргөдү. Бек жачууру оздурган эдиле заманын. Бу сагытчада, столлага баурлануу турган жерге эдик. Шукур, арт жыллада жаш адамларды биз тойлада тепет башлагандыла, ингиге артык бек жан атайдыла» - дейдиле Алий бла Халимат.

Баланы Алий бла Жангоразланы Халимат келинлери Анжела, туудукьлары Мажит эм Рамазан болу.

Аппа бла ына он кьыйыптык бла динчи биб тилиз кыялай болушканылары юсонден да айтдыла. «Бизге болмагыча иги эдиле. Колхозда, жыйлыу болуп, бир иш сюэлюсе, тауулану оюмларына аман эс бурда эди. Бир кеткенде, кызыгыздан жылгагандыла» - дейдиле ала. Шьендю Алийни бла Халиматны бек кьууандырган сабийлери бир бирлерин жюрттенгилери: Жаухар, Ханалий, Музахар, Сакият, Жагафар, Периса, Шарайик кьан кьаршылык бла чекленип кьалмап, жан кьаршылык бла да байландыла. Ата юйде Шарайик жашайды, юй бичеси Рахалияны Алийни кызы Анжелала. Халимат аны юсонден былай айтханды: «Келинни бек сооме. Ол да екюс, мен да екюс, бир бирибизни агылайбыз. Жаннетли болсун, анасы жангыз кьызын бизге жюрек ырадыла, жашууда эште кетти. Ий-намысысы, сабийлени бешикке салырга кьызганып, кьойнуда да тууханлай тура эди».

Сабийле юйор кьурагьанларында, ата-ана оюу этменгендиге. Жашла да сойгендерин агыздыла, кьызла да сойгендерине баргандыла. «Шукур, айырлыган жокьду, бек тын жашайдыла да барысы да. Артада ала манга терс оюу этин эдинг деп уллу сөзүмчю эсе, биз уллу сөзүшүрге эрктингилеги да кыялыгы. Алай Ханалий бла Сакиятха уа тырман эттемме: «Кечиге туурасыз, терикер кьурагьы юйор» - деп бек ырмама кьадыламын, ол кьадыры манга бурган Аллахха. Сабийлерин тынчайып жашаган кьадада, жюргени насипдан толуду, - дейди Халимат. - Бу байрам юйордө туулу таулу тишируулагьа насыптыла. Кьолхозго кьачкындаан топсуна! Тойларыбыз, сабийлерибиз кьп болсун!».

Хау, Алий бла Халимат насыпты адамлагыла, алай аламы жашуу жоллары тын болмаганды. Тамата телюно асламысы толуп юйоредиле, ала энци жашууларын бизни халкьда өмюрдөдөн келген адеттеге кьре кьурагьанды. Төргөли кьп сабийли юйорле бу телю бла бирге кете бардыла. Халимат бла Алий анга бек жарышдыла. «Шьендю жаш ата-анала бир-эки сабийлери болса, андан артыкны суймөйдиле. Бир жаны бла аламы агынарга болушкду. Саулугьуну кьаартканын, билим алганын, ишге киргенин - барысына да ахча керекди, бизни заманыбызда хар зат да хаксыз, тамблагы ююнне уа ийнанылуук бар эди. Адамланы ашаганналары, кийгенлери аруу болганылыкьга, жюреклери кьайгыдан толупту, андангы беттерини огурсузлугу да. Кьыйындык жаш адамлагьа башларын кечиндирген. Алай, хар ким кесини тынгыныгы юсонден сакьшы этмис, миллеттиз кьурп эткенми? Кьп сабий болган жерге Алий бекерек, насып да береди», - дейди Халимат.

Оп жашуунда кьп кьыйынлык кьргенди, алай бир заманда да насыйдан учуген юзюмгенди. 1944 жылдын 4-етг элде төрт екюс сабий саклагьан анасына Кьабабтукьланы Зарият: «Чыгыгьыз юйде марже, кьызгызга, кьырып бардыла халкьны», - дегендинде, ол: «Мени бандитим жокьду, атам кьырандыш да, кьырандышым да урушдадыла, не ючюн кьырылдыла мени?» - деген эди. Болсада, халин сөзип, таулугьа кьачар оюу этеди. Ол юнлөнде Халиматха онжети жыл болганды. «Мени кьолума бир жууругьан бла жакшык береди аням. Эшек гылы убуу бар эди да, аны юйде бетиде да, эшигибизге кирт салады, - деп эсгерди ол. - Туура Хабланы башында бектуган эдик. Артканда жакьтаньыбызда уа, алай жерге кьыйтык, жууу да кьыйтыксыз алайгьа. Юйюбюс юк болуп тура эди, бевитип кетген эшегибиз да койгонды аням. Кючюнобюс алыгыбызга юрөп чапкан эди, кьыйгьыз сь бергенча. Кьичюночюк

кьаллай багырылыкьга да базыныкьды, ола да кирликди. Бизни, сау кыялыкьла, кондукторла бектуруп, таш кьмюрюни ичинде барганьыс».

Кьыргызстанны Фрунзе областыны Ивановка районунда «Кьызыл Восток» деген колхоз бар эди. Ма он колхозу талапарында танышандыла Халимат бла Алий. «Кьызыл Восток» кьарьуусу колхоз болганды, тауула келгенден сора уа терк окуна айынган эди. Бизни адамларьыбыз пиринч сабында, беллерине деру сугьта кырип, ханс арткаланды. Онеки жыллары толгандаан башлап барысына да иште чьыгьара эдиле. «Не сөйр, ол койюсу заманда тауула бир бирлерине тууган эгечилери кьваринда болгандыла, - деп эсгерди Баланы Алий. - Сен ол элли, бу элли деп айтмагандыла, бир бирини бек сойдинде. Шьендю алай татылыкь жокьду».

1950 жылдын 20-но декабрьде Алийни бла Халиматны тойлары болганды. «Колхозго кьачкындаан тибзеки киши Мамаджан кели, не зат кергени сорган эди.

Жерлешлерибиз - ара шахарга

Белгиле журналистле анга бериулерин ышанадыла

Кючмезланы Маштайны кызы Халиматны юсонден мен эшитени иги кесек заман болды. Алай ол Москвада ишленген сабейли аны бла тобешир он жокь эди. Насыпха, Бюгонлюкде аллай амалы бизге Интернет береди. Халимат кьп заманы «Россия» каналдагы «Джурна чакь» программалда монтажны режиссеру болуп турганды. Шьендю уа «Вестиде» ишлейди. Туулу кызыны усталыгына кьыйла деп бийик багы бердиле. Байрамы алпанда мен аны бла ишени, жашууну юсонден деп интервью эттемме. Бюгон сизни аны бла шагьры этебиз.

лы эди. Ол заманда ол кьулушк беш тойлоу эди. Андан сора кьп да бармай Андрей Медведевге, ол да барьыз да билген журналистди, тобейме. Аны бу мен ары дери да таныш эдим. Бир жол Нальчикке келип, бизден Москвага бир видеоматериалын жибере эди. Манга уа аны монтировать этерге тышкен эди. Биз аны бла жангыдан тобешкен кезиуде ол «Джурна чакь» деген программаны таматасы эди. Ол заманда анга монтажны режиссеру керек болуп тура эди. Ишкиз турганын сабейли мен алады. Анда мен 3 жыл ишлегенме. Боруму жууулы кьарганынын анда бек жарата эдиле. Бюгонлюкде уа «Вести-эм» «Вести 24» берилуде ишлейме. Шьендю уа сабий тууганын бек байланы солуудады.

Огары Жемтаданы сабий садында бюгонлюкде 83 сабий конлерин зауукьлу этдөредиле. Булыны юйретгенле, аш-суулары ючюн кьайгыргьанла эки элли да сабийлерине бек сакьдыла. Занкьшилана Арука мында ишленген жыл болады. Алай аруу сөзлю кьыз сабий сахха жюргөн жашкьыкьла да кьызкьыкьла кесин суйдөре билгенди.

- Халимат, бек алгьа кьыйла турганын эм гиче заманында кьыйла усталыккыны суйдерега дегенин юсонден айтсанг эди.

- Мен Хасанияда тууганым, шкюлу да анда бошагьаным. Улуу юйорде өстөнөм: оч эгечим бла бир кьрандышым бардыла.

Хар адамчык, мени да сабий заманды мураматы бар эди. Шүбь кьызым бла бирге кьаллай усталыкькыла, асылларыгьыбызны юсонден кьп халар айтуучу эдик. Шкюлда манга неден да багылы болганы сабейли аллай татыкь затла чьыгарган фабриканы директору болурга сюе эдим (Кюледи). Болсада шкюлдан бир жылны солурга дейиме. Не иште, не окусу тура уа андан сора киргирте сюе эдим. Сора эгечеримден бери республикалы телевидендида жер болганын айтады да, алыкьларынкь-кьаллыкьларында билмей барам ары. Монтажны режиссеруна аладыла. Алай заман оза барганды, режиссерьыкь иш бла кьореширим келеди. Анга уа билим керек эди да, Икустволаны Север Кавказ кьырал институтуна киреме.

Кертисин айтханда, жашууда жери талхан алай тынч тойлоду. Ма мен да телевиденидан кетип, тигуу, сатуу, бизнес бла окуна кьорешип тургьанам. Алай аламы биринден да зауукьлыкь табалмай эди. Жаланда телешоудиде аныла-ялас сенки не болганын. Мен ою эткенден, ичинден зауукьлыкь табарга керекте. Телевиденида ишлеуден а мен май алай кьууанчык сезимле табам.

- Мен билгенден, сен Москва келден бери ишлейсе. Ары келгенин сыйлау жокь. Биз аны алай кьууанчык сезимле табам.

- Мен билгенден, сен Москва келден бери ишлейсе. Ары келгенин сыйлау жокь. Биз аны алай кьууанчык сезимле табам.

Кертисин айтханда, жашууда жери талхан алай тынч тойлоду. Ма мен да телевиденидан кетип, тигуу, сатуу, бизнес бла окуна кьорешип тургьанам. Алай аламы биринден да зауукьлыкь табалмай эди. Жаланда телешоудиде аныла-ялас сенки не болганын. Мен ою эткенден, ичинден зауукьлыкь табарга керекте. Телевиденида ишлеуден а мен май алай кьууанчык сезимле табам.

Огары Жемтаданы сабий садында бюгонлюкде 83 сабий конлерин зауукьлу этдөредиле. Булыны юйретгенле, аш-суулары ючюн кьайгыргьанла эки элли да сабийлерине бек сакьдыла. Занкьшилана Арука мында ишленген жыл болады. Алай аруу сөзлю кьыз сабий сахха жюргөн жашкьыкьла да кьызкьыкьла кесин суйдөре билгенди.

Керекки затла

Отууну башын тытыр неда бою сюртмей жангыртыгыз

Отууну тытыр бла агартыпган башын терк жангыртып ючюн, ишлей турган пьлесосон, аш-суулары кьысылган ролонну болушугьу бла аруу этерге болушкду. Отууну башын анда алай бла кетерилген эски тытыр букьу пьлесосону ичине кьыйдыла.

Улуу суратланы кьылай тазаларга болушкду?

Жау боюла бла ишленген уллу суратланы тынгылы тазалап ючюн, жумуртханы агьын аз-азм чачьыл кьватдырырга, анга быстар бутушк-чүгьун сугьтуу, иги жибитирге керекди. Ол бутушк бла суратны сыйкасыгьыз - сыйкасыгьыз, аны юсонден букьу, чибин ызла, бол таппа да тынч кетиле, ол тап-таза болуп, жангыртылап, жылтырап кьыйды.

Кийимлени боулару онгмаз ючюн

Эшилген кийимле жуусунала, аланы боулару чьыгып, башкьа кьыйла буулу кьыюуды, кеслерини тын сыйкалары да мутхууландыла. Алай болмаз ючюн, эшилген кийимлени жуууардан алгьа укосу кьыюулган суукьку сууда жибитип, бир ауукь заманын тутарга керекди. Артада уа, алай кийимлени чьайкьай туруп, 10 литр суугьа столова кьышкьы бла бир глицерин кьыюушугьу.

Чукууну бал туз бла тыйгызыз

Чукук адамны кьыйнаган эм замансыз келген затды. Андан тын кутулууну былай амалы барды: бир кьышкьыкь бал туз чукууну терк окуна тохтады.

«100 советов» газетден.

Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алгьанды.

